

Sygn. akt V U 1153/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 września 2013 roku

Sąd Okręgowy w Słupsku V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie następującym:

Przewodniczący: **SSO Radosław Buko**

Protokolant: st. sekr. sądowy Beata Pezena

po rozpoznaniu w dniu 26 września 2013 roku w Słupsku

odwołania R. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 12 listopada 2012 roku znak (...)

i z dnia 23 listopada 2012 roku znak (...)

w sprawie **R. B.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.**

o wysokość świadczenia i o emeryturę

oddala odwołania

UZASADNIENIE

Ubezpieczony R. B. odwołał się od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z dnia 12 listopada 2012 r., znak (...) odmawiającej mu prawa do doliczenia okresu nauki zawodu od 1 września 1965 roku do 22 czerwca 1968 roku oraz od decyzji z dnia 23 listopada 2012 r., znak (...), odmawiającej mu prawa do emerytury.

Ubezpieczony wniósł o zmianę decyzji i przyznanie prawa do emerytury oraz doliczenie okresu nauki podnosząc, że decyzje są dla niego krzywdzące.

Pozwany organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniósł o oddalenie odwołania podnosząc, iż na podstawie przedłożonej dokumentacji ubezpieczony nie udokumentował co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych, wobec tego organ rentowy zaskarżoną decyzją odmówił mu prawa do emerytury. Natomiast świadectwo pracy dotyczące okresu od 1 września 1965 roku do 22 czerwca 1968 roku wystawione przez (...)w L. pismem z dnia 30 sierpnia 2012 roku zostało anulowane, ponieważ szkoła nie była pracodawcą.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony R. B., urodzony (...) w dniu 17 sierpnia 2012 roku złożył wniosek o emeryturę.

Wraz z wnioskiem przedłożył zaświadczenia i świadectwa pracy, którymi udokumentował nie kwestionowany przez pozwanego organ rentowy staż ubezpieczeniowy wynoszący łącznie 29 lat, 9 miesięcy i 22 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 1 rok, 6 miesięcy i 28 dni pracy w warunkach szczególnych. Ubezpieczony nie należy do OFE.

Do okresu pracy w szczególnych warunkach organ rentowy nie uwzględnił okresów zatrudnienia od 1 sierpnia 1973 roku do 31 stycznia 1986 roku ponieważ ubezpieczony nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych według ustalonego wzoru. Przedłożone przez ubezpieczonego zeznania świadków nie stanowią w ocenie organu rentowego dowodu na okoliczność wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Zaskarżoną decyzją z dnia 23 listopada 2012 roku organ rentowy odmówił ubezpieczonemu emerytury.

dowód: akta emerytalne: wniosek k. 1 – 3, zestawienie okresów pracy w warunkach szczególnych na dzień 1 stycznia 1999 roku k. 28, decyzja z dnia 23.11.2013 r. k. 27

W dniu 17 lipca 2012 roku ubezpieczony złożył wniosek o doliczenie do stażu pracy okresu nauki zawodu od 1 września 1965 roku do 22 czerwca 1968 roku.

Zaskarżoną decyzją z dnia 12 listopada 2013 roku organ rentowy odmówił ubezpieczonemu doliczenia okresu od 1 września 1965 roku do 22 czerwca 1968 roku.

dowód: akta rentowe: wniosek k. 133, decyzja z dnia 12.11.2013 r. k. 152

Ubezpieczony R. B. w okresie od 1 września 1965 roku do 22 czerwca 1968 roku był uczniem Szkoły (...) w L., jako uczeń odbywał w tym czasie praktykę. Jego wymiar czasu pracy wynosił 16 godzin tygodniowo i nie sięgał połowy (22 godzin).

(bezsporne)

Ubezpieczony R. B. w okresie od 1 sierpnia 1973 roku do 31 stycznia 1986 roku był zatrudniony w Spółdzielni Pracy (...) w L. na stanowisku kierowcy. Ubezpieczony pracował razem z T. M. i T. P.. W powyższym okresie czasu ubezpieczony przewoził obuwie, kleje, benzyny ekstrakcyjne, rozpuszczalniki, acetylen, farby sporadycznie woził materiały niebezpieczne jeżdżąc samochodem marki (...). Samochód był wyposażony w tabliczki oznaczające materiały niebezpieczne, nie zarejestrowany jako pojazd specjalny czy specjalistyczny. Samochód marki (...) posiada masę własną około 1400 kg i ładowność około 900 kg.

Ubezpieczony posiadał zawarte umowy zlecenia na dodatkowe prace załadunkowe i rozładunkowe.

dowód: akta rentowe: świadectwo pracy z dnia 23.01.1986 roku k.9 akta sprawy : zeznania świadka: T. M. k.23 verte 00:29;13 – 00:35:11, T. P. k.24 akta sprawy 00:35:12 – 00:42:28, akta osobowe k.38, opinia biegłego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy k. 46 – 52 akt sprawy, opinia uzupełniająca k.85 – 86 akt sprawy

Praca ubezpieczonego w czasie zatrudnienia w Spółdzielni Pracy (...) w L. nie była pracą w warunkach szczególnych.

Ubezpieczony nie udokumentował co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

dowód: akta rentowe: świadectwo pracy z dnia 23.01.1986 roku k.9 akta sprawy : zeznania świadka: T. M. k.23 verte 00:29;13 – 00:35:11, T. P. k.24 akta sprawy 00:35:12 – 00:42:28, akta osobowe k.38, opinia biegłego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy k. 46 – 52 akt sprawy, opinia uzupełniająca k.85 – 86 akt sprawy

Sąd zważył, co następuje:

Odwołania ubezpieczonego nie zasługują na uwzględnienie.

Kwestią wymagającą rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie było ustalenie uprawnień ubezpieczonego do wcześniejszej emerytury z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach, na podstawie art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst:

Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227) oraz przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 , poz. 43 ze zm.).

Zgodnie z art.184 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32,33,39 i 40, jeżeli w dniu wejścia ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27

W myśl ust. 2 art. 184 emerytura przysługuje ubezpieczonym, którzy nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy – w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem. Okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, to 25 lat w przypadku mężczyzny (art. 27 pkt 2). Wiek emerytalny wynika z § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zm.), do którego odsyła art. 32 ust. 4 powołanej ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Dla mężczyzny jest to 60 lat. Wymagany okres zatrudnienia w warunkach szczególnych przewidziany w przepisach dotychczasowych, o którym mowa w art. 184 ust. 1, to okres 15 lat, o czym stanowi § 4 ust. 3 powołanego rozporządzenia.

Bezsporne w niniejszej sprawie było, że ubezpieczony R. B. ma ukończone 60 lat, nie jest członkiem OFE, posiada wymagany ponad 25 letni staż pracy liczony na dzień wejścia w życie ustawy, tj. na dzień 01.01.1999 roku. Oznacza to, iż jedyną przesłanką którą musiał ubezpieczony udowodnić w przedmiotowej sprawie, było ustalenie czy legitymuje się 15 letnim okresem pracy w warunkach szczególnych na dzień 01.01.1999r.

Zgodnie § 22 ust 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U. Nr 237 poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę jest świadectwo pracy, zaświadczenie płatnika składek lub innego właściwego organu, wydane na podstawie posiadanych dokumentów lub inny dokument, w tym w szczególności:

- 1) legitymacja ubezpieczeniowa;
- 2) legitymacja służbowa, legitymacja związku zawodowego, umowa o pracę, wpis w dowodzie osobistym oraz pisma kierowane przez pracodawcę do pracownika w czasie trwania zatrudnienia.

Jeżeli pracownik ubiega się o przyznanie emerytury lub renty z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, zaświadczenie zakładu pracy powinno stwierdzać charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których jest uzależnione przyznanie takiej emerytury lub renty.

Jednak w spornych przypadkach, uwzględnienie okresów wykonywania pracy w szczególnych warunkach następuje po ustaleniu rzeczywistego zakresu obowiązków oraz wykonywania bezpośrednio i stale, w pełnym wymiarze czasu pracy tego zatrudnienia.

Organ rentowy odmówił ubezpieczonemu uwzględnienia okresu zatrudnienia od 1 sierpnia 1973 roku do 31 stycznia 1986 roku ponieważ w ocenie organu rentowego przedłożone oświadczenia świadków na okoliczność wykonywania pracy w warunkach szczególnych nie mogą stanowić dowodu.

Zważyć przy tym należy, że w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń społecznych w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe prowadzenie dowodu z zeznań świadków lub z przesłuchania stron nie podlega żadnym ograniczeniom.

Według art. 473 § 1 kpc w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przed sądem przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu z zeznań świadków i z przesłuchania stron. Ten wyjątek od ogólnych zasad, wynikających z art. 247 KPC, sprawia, że każdy istotny fakt (np. taki, którego ustalenie jest niezbędne do przyznania ubezpieczonemu prawa do wcześniejszej emerytury), może być dowodzony wszelkimi środkami dowodowymi, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe (vide wyrok Sądu Najwyższego z 4 października 2007 r. I UK 111/07).

W ocenie Sądu jest oczywiste, iż brzmienie zajmowanego stanowiska, jakie widnieje w dokumentach prowadzonych i wystawionych przez pracodawcę nie może mieć rozstrzygającego znaczenia w sprawie. Decyduje rodzaj wykonywanej pracy, co nadto wynika z powołanych wyżej przepisów prawa, w szczególności art. 32 ust. 2 który stanowi, iż dla celów ustalenia uprawnień do emerytury w obniżonym wieku za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

Rodzaje prac ustala się na podstawie powołanego już wyżej rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, który w załączniku A do powyżej określonego rozporządzenia w Dziale VIII w transporcie i łączności w pkt 2 wymienione są prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych), pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów.

Kwestią podlegającą zatem ocenie Sądu było ustalenie czy praca ubezpieczonego jako kierowcy samochodu przewożącego materiały niebezpieczne może być oceniana przez pryzmat kierowcy samochodu specjalnego, a zatem czy jest to pracą wykonywaną w warunkach szczególnych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Sąd Najwyższy w wyroku z 3 lutego 2010 r., II PK 192/09, wyraził pogląd, że sąd rozpoznający sprawę musi zwrócić się do biegłego, jeśli dojdzie do przekonania, że okoliczność mająca istotne znaczenie dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy może zostać wyjaśniona tylko w wyniku wykorzystania wiedzy osób mających specjalne wiadomości. W takim przypadku dowód z opinii biegłego z uwagi na składnik wiadomości specjalnych jest dowodem tego rodzaju, że nie może być zastąpiony inną czynnością dowodową ani wnioskowaniem na podstawie innych ustalonych faktów (LEX nr 584735).

Celem ustalenia szczegółowej charakterystyki czynności pracowniczych ubezpieczonego Sąd powołał biegłego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, który w opinii z dnia 17 maja 2013 roku (k.46 – 52 akt sprawy) wyjaśnił, że zgodnie z podziałem zaprezentowanym w książce Samochody specjalne i specjalizowane H.Fajnhaken, T.Kasprzyk, Wydawnictwa komunikacyjnego Warszawa 1959 r. do samochodów specjalne i specjalizowanych zaliczamy:

-dźwigi samochodowe

-samochody wiertnicze

-samochody warsztaty naprawcze, ruchome laboratoria, wystawy, sklepy

-samochody specjalne do prac budowlanych i drogowych

- samochody pożarnicze
- samochody komunalne specjalne
- samochody do wywozu śmieci
- podnośniki samochodowe
- samochody samowładowcze i samozaładowcze,
- samochody specjalizowane z zamkniętymi nadwoziami do przewozu materiałów sypkich
- samochody cysterny
- ruchome stacje rozdzielcze
- samochody chłodnie

W tych okolicznościach opierając się na opinii biegłego porównanie zakresu obowiązków ubezpieczonego jednoznacznie wskazuje, że kierowanie przez niego samochodem marki (...) i sporadyczne przewożenie materiałów niebezpiecznych nie może być zakwalifikowane do pracy w warunkach szczególnych. Okoliczności powyższe znalazły potwierdzenie także w zeznaniach świadków, w szczególności bezpośredniego przełożonego ubezpieczonego tj. T. P., który zeznał, że ubezpieczony głównie woził obuwie domowe (k.24 akt sprawy 00:37:43 – 00:39:25), z zeznań tego świadka wynika, że ubezpieczony z reguły około raz w tygodniu woził materiały niebezpieczne. Zeznania te są wiarygodne, zwłaszcza, iż ten świadek zajmował stanowisko, które statuowało go jako przełożonego ubezpieczonego.

Praca w szczególnych warunkach to praca, w której pracownik w sposób znaczny narażony jest na niekorzystne dla zdrowia czynniki, co wynika wprost z art. 32 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Praca w takich warunkach przyczynia się do szybszego obniżenia wydolności organizmu, stąd też osoba wykonująca taką pracę ma prawo do emerytury wcześniej niż inni ubezpieczeni. Prawo to stanowi przywilej i odstępstwo od zasady wyrażonej w art. 27 ustawy, a zatem regulujące je przepisy należy wyklądać w sposób gwarantujący zachowanie celu uzasadniającego to odstępstwo. Praca ubezpieczonego nie może być zaliczona do pracy w warunkach szczególnych, albowiem ubezpieczony nie był kierowcą żadnego z pojazdów wymienionych w zarządzeniu, a sporadyczne czy nawet częstsze lecz nie stałe i przeważające przewożenie materiałów niebezpiecznych, również nie może uprawniać do zaliczenia tych czynności do pracy w warunkach szczególnych.

Również dowód z opinii biegłego nie pozwala na przyjęcie, że praca ubezpieczonego w okresie zatrudnienia w spółdzielni (...) (...)” w L. była świadczona w szczególnych warunkach. Biegły ostatecznie podkreślił, że przewożenie materiałów niebezpiecznych nie było dominującym rodzajem przewozów wykonywanych przez ubezpieczonego.

Podkreślić należy, w tym miejscu że dowód z opinii biegłego, tak jak inne dowody, podlega ocenie sądu w ramach uprawnień przewidzianych w art. 233 § 1 kpc. Opinia biegłego podlega ocenie na podstawie właściwych dla jej przedmiotu kryteriów zgodności z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia stanowczości wyrażonych w niej wniosków. Opinia biegłego ma bowiem na celu ułatwienie sądowi należytej oceny zebranego w sprawie materiału wtedy, gdy potrzebne są do tego wiadomości specjalne. W świetle art. 278 § 1 kpc dowód z opinii biegłego tym różni się od innych dowodów, że jego celem nie jest ustalenie faktów mających znaczenie w sprawie, lecz udzielenie sądowi wyjaśnień w kwestiach wymagających wiadomości specjalnych. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 11 czerwca 1992, I ACr 225/92 OSA 1993/1/2).

Sąd uznał opinię biegłego za wiarygodny dowód w sprawie i w pełni podzielił ustalenia oraz wynikające z niej wnioski.

Podkreślić należy, że skorzystanie z możliwości przejścia na emeryturę przy obniżonym wieku jest wyjątkiem od zasady wyrażonej w art. 27 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, dlatego wymagana jest ścisła interpretacja przepisów w tym zakresie, przy czym jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 grudnia 1997 r., II UKN 417/97 (OSNP 1998 r. nr 21, poz. 638) tylko praca w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze na stanowiskach wymienionych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. wykonywana stale i w pełnym wymiarze uzasadnia skorzystanie z uprawnienia do wcześniejszej emerytury.

W ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwolił na ustalenie, że praca ubezpieczonego od 1 sierpnia 1973 roku do 31 stycznia 1986 roku z tytułu zatrudnienia w Spółdzielni Pracy (...) w L. na stanowisku kierowcy nie może być uwzględniona do pracy pracą o której mowa w Dziale pkt 2 : prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych), pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15,

W oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Sąd ustalił, że nie został zatem spełniony warunek przepracowania co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach. Okresy wykonywania przez ubezpieczonego pracy w szczególnych warunkach, uznane przez ZUS łącznie wynoszą 1 rok, 6 miesięcy 22 dni, co oznacza, iż są znacznie niższe od wymaganego co najmniej 15-letniego okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Nie mogą więc uprawniać R. B. do emerytury w obniżonym wieku, przewidzianej w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd nie znalazł również podstaw do uwzględnienia do stażu pracy okresu praktycznej nauki zawodu od 1 września 1965 roku do 22 czerwca 1968 roku.

Zważyć należy, że spornym okresie zatrudnianie młodocianych, w tym uczących się zawodu w szkołach przyzakładowych regulowały przepisy ustawy z 2 lipca 1958 r. o nauce zawodu, przyuczaniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy (Dz. U. Nr 45, poz. 226 ze zm.).

Zgodnie z regulacją ustawy młodocianym była osoba, która ukończyła 14 lat, a nie przekroczyła 18 roku życia, zaś od 21 lipca 1961 r. - na mocy art. 45 ustawy z 15 lipca 1961 r. o rozwoju oświaty i wychowania (Dz. U. Nr 32, poz. 160) – podwyższono tę granicę wieku do lat 15.

Dla oceny przedmiotowej sprawy istotne są natomiast przepisy art. 12 i art. 13 wskazanej ustawy. Pierwszy stanowi, że młodociani zatrudnieni przez zakłady pracy obowiązani są do doksztalcania się do czasu ukończenia 18 lat życia. Jeżeli młodociany nie zakończył nauki zawodu przewidzianej w art. 4 ust. 1 do ukończenia 18 lat życia, obowiązek doksztalcania się jego może być przedłużony nie więcej niż o 1 rok, o ile doksztalcanie dotyczy obranego zawodu (art. 12 ust. 1). Młodociani przyjęci do pracy, do przyuczania do określonej pracy lub do odbycia wstępnego stażu pracy po przyuczeniu do określonej pracy byli obowiązani: 1) jeżeli nie ukończyli 8 klas szkoły podstawowej - do doksztalcania się, w celu ukończenia pełnej szkoły podstawowej, 2) jeżeli ukończyli 8 klas szkoły podstawowej - do doksztalcania się zawodowego lub ogólnokształcącego (art. 12 ust. 2). Z treści art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 2 lipca 1958 r. wynika, że młodociani zatrudnieni w celu nauki zawodu obowiązani są do doksztalcania się w zakresie obranego zawodu.

Zgodnie zaś z art. 13 ustawy czas pracy młodocianych w wieku od lat 15 do 16 wynosi 6 godzin na dobę i 36 godzin tygodniowo. Z kolei choć ust. 2 tego przepisu stanowi, że młodocianych w wieku powyżej lat 16 obowiązuje normalny czas pracy stosowany w zakładzie pracy, to kolejny ust. 3 reguluje, że do czasu pracy młodocianych (ust. 1 i 2) wlicza się czas doksztalcania określonego w art. 12 ust. 2 i 3 bez względu na to, czy nauka odbywa się w godzinach pracy czy poza godzinami pracy, jednakże w wymiarze nie większym niż 18 godzin tygodniowo.

Zgodnie z ust 5 tego artykułu z wliczania czasu doksztalcania do czasu pracy stosownie do ust. 3 korzystają jedynie ci młodociani, którzy wykonują obowiązek doksztalcania się.

W ocenie Sądu zgromadzone w sprawie dowody nie pozwalają na ustalenie, że R. B. w okresie nauki zawodu wykonywał pracę stale i w wymiarze nie niższym niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy. Brak jest umowy

świadczącej o tym, że ubezpieczony był zobowiązany doksztalcać się, zaś wymiar praktyki nie sięgał połowy obowiązującego w tym okresie.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., Sąd oddalił odwołania ubezpieczonego, o czym orzeczono jak w sentencji.